

شماره ۱۵۴۵ - ق

تاریخ ۷۴/۴/۵

پیوست الحاق

بجای

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۲۰۸۴۵ مورخ ۱۳۷۱/۵/۱۲ دولت درخصوص
چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی
ایران که در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۱ مجلس
شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است در اجرای
امل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر
آن شورای محترم به پیوست ارسال میشود.

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی

بررسی

لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی جمهوری اسلامی ایران

قسمت اول - اهداف :

ماده ۱ - به منظور تسریع در انجام امور زیربنایی، عمران و آبادانی رشد و توسعه اقتصادی، سرمایه گذاری و افزایش درآمد عمومی، ایجاد اشتغال سالم و مولد، تنظیم بازارکار و کالا، حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه‌ای، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارائه خدمات عمومی، به دولت اجازه داده می‌شود مناطق ذیل را به عنوان مناطق آزاد تجاری و صنعتی براساس موازین قانونی و این قانون اداره نماید :

الف - منطقه آزاد جزیره کیش

ب - منطقه آزاد قشم.

ج - منطقه آزاد چابهار (طبق نقشه پیوست).

تبصره ۱ - مناطق آزاد از تسهیلات و امتیازات موقوف این قانون برخوردار خواهند بود.

تبصره ۲ - ایجاد مناطق جدید و تعیین محدوده آنها بنابه پیشنهاد دولت و تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد بود.

ماده ۲ - درآمد سازمانهای مناطق آزاد صرفاً بایستی در چارچوب بودجه سالیانه که به تصویب شورای عالی مناطق آزاد می‌رسد هزینه گردد. کمک‌های سازمان جهت عمران و آبادانی سایر نواحی (با اولویت نواحی همجوار) صرفاً باتصویب هیات دولت امکان‌پذیر بوده و هرگونه کمک دیگری تصرف غیرقانونی در اموال عمومی محسوب خواهد شد.

قسمت دوم - تعاریف :

ماده ۳ - در این قانون واژه‌های زیر به جای عبارتهای مشروح مربوط به کار می‌رود.

کشور : کشور جمهوری اسلامی ایران.

منطقه : منطقه آزاد تجاری - صنعتی ،
شورایعالی : شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی ،
سازمان : سازمان هرمنطقه آزاد تجاری - صنعتی ،
مجلس : مجلس شورای اسلامی .

قسمت سوم - ارکان :

ماده ۴ - به منظور حسن اداره مناطق و ایجاد هماهنگی بین
فعالیت‌های آنها ارکان زیر مسئولیت نظارت و اداره مناطق را
برعهده خواهند داشت .

الف - شورایعالی

ب - سازمان

الف - شورای عالی :

ماده ۵ - شورایعالی به ریاست رئیس جمهور و عضویت وزرای
امور اقتصادی و دارایی ، بازرگانی ، کشور ، اطلاعات ، فرهنگ و
ارشاد اسلامی ، کار و امور اجتماعی ، راه و ترابری ، صنایع ،
صنایع سنگین ، معادن و فلزات ، رئیس سازمان برنامه و بودجه ،
رئیس کل بانک مرکزی و رئیس اطاق بازرگانی و صنایع و معادن
ایران به عنوان عالیترین نهاد سیاستگذاری مناطق آزاد تجاری -
صنعتی تشکیل می‌گردد .

تبصره ۱ - سه نفر از نمایندگان مجلس با معرفی کمیسیونهای
صنایع و معادن ، برنامه و بودجه و امور اقتصادی و دارایی
به انتخاب مجلس به عنوان ناظر در جلسات شورایعالی شرکت
خواهند نمود . ناظران موظفند سالیانه گزارش کتبی جامعی به
مجلس تقدیم نمایند .

تبصره ۲ - شورای عالی دارای یک دبیرخانه خواهد بود که
زیر نظر رئیس جمهور تشکیل می‌شود و وظایف این دبیرخانه
باتصویب شورایعالی خواهد بود .

تبصره ۳ - جلسات شورایعالی با حضور دوسوم اعضاء رسمیت
خواهد داشت و مصوبات با اکثریت نصف به علاوه یک مجموع اعضاء

برستان

اعتبارخواه دریافت.

تبصره ۴ - شورایمالی موظف است هر شش ماه یکبار گزارشی از پیشرفت امور و عملکرد مناطق آزاد را به کمیسیونهای برنامه و بودجه، صنایع و بازرگانی مجلس ارسال نماید.

ماده ۶ - وظایف شورایمالی عبارتند از:

الف - تدوین آئیننامه‌ها و هماهنگ نمودن کلیه فعالیتهای هر منطقه.

ب - تهیه و پیشنهاد اساسنامه سازمان و شرکتهای تابعه به هیات وزیران جهت تصویب.

ج - تصویب برنامه‌های عمرانی، فرهنگی، بودجه سالانه و عملکرد صورتهای مالی سازمانهای مناطق.

د - تصویب مقررات امنیتی و انتظامی مناطق بانظرفرماندهی کل قوا.

ه - اعمال نظارت عالیه بر فعالیتهای مناطق.

ب - سازمان:

ماده ۷ - هر منطقه توسط سازمانی که بمورت شرکت با شخصیت حقوقی مستقل تشکیل میگردد و سرمایه آن متعلق به دولت است اداره میشود. این شرکتهای و شرکتهای وابسته از شمول قوانین و مقررات حاکم بر شرکتهای دولتی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی بوده و منحصر بر اساس این قانون و اساسنامه‌های مربوط اداره خواهند شد و در موارد پیشبینی نشده درایسن قانون و اساسنامه، تابع قانون تجارت خواهند بود.

ماده ۸ - سازمان توسط هیات مدیره متشکل از سه یا پنج نفر اداره خواهد شد. اعضاء هیات مدیره توسط شورایمالی انتخاب خواهند شد. مدیرعامل سازمان که ریاست هیات مدیره را به عهده خواهد داشت، به موجب حکم ریاست جمهوری و از میان اعضاء هیات مدیره منسوب وبالاترین مقام اجرائی در زمینه‌های اقتصادی و زیربنایی منطقه می‌باشد. انتخاب مدیرعامل و اعضاء هیات مدیره برای مدت سه سال بوده و انتخاب مجدد آنان بلامانع است. عزل مدیرعامل و اعضاء هیات مدیره با همان مراجع

انتخاب کننده می باشد. شورای عالی مسئولیت و اختیار مجامع عمومی سازمان هر منطقه را به عهده دارد.

ماده ۹ - ارگانهای اجرایی کشور به یکی از دو روش زیر نسبت به اعمال تصدی و حاکمیت دولت در منطقه اقدام می نمایند.

الف - طی حکمی اختیارات به رئیس منطقه تفویض می گردد.

ب - با موافقت رئیس منطقه به فرد واجد شرایط حکم داده می شود.

تبصره - قوه قضائیه با تشخیص رئیس قوه واحدهای مورد نیاز را در هر منطقه مستقر می نماید. این واحدها تابع قوانین قضایی کشور خواهند بود.

ماده ۱۰ - سازمان هر منطقه مجاز است با تمویب شورای عالی نسبت به تشکیل شرکتهای لازم که طبق موازین قانون تجارت تشکیل می شود، اقدام نماید.

قسمت چهارم - مقررات عمومی:

ماده ۱۱ - سازمان و شرکتهای تابع آن مجاز هستند قراردادهای لازم را با اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی منعقد نمایند و با سرمایه گذاران داخلی و خارجی برای انجام طرحهای عمرانی و تولیدی مشارکت کنند. اختلافها و دعاوی ناشی از قراردادهای منعقد شده حسب توافقیها و تعهدهای قراردادی دوطرف، رسیدگی و حل و فصل می شود.

ماده ۱۲ - وزارتخانه ها، سازمانها، موسسه ها و شرکتهای دولتی و وابسته به دولت میتوانند برای ارائه تسهیلات و خدمات در محدوده هر منطقه، قراردادهای لازم را در حدود محو به های شورای عالی با سازمان یا شرکتهای تابع آن منعقد نمایند. شرایط اینگونه قراردادهای به نحوی خواهد بود که موجب حفظ موقعیت رقابتی منطقه در مقابل مناطق آزاد سایر کشورها گردد.

ماده ۱۳ - سازمان هر منطقه میتواند با تمویب شورای عالی در مقابل انجام خدمات شهری و فراهم نمودن تسهیلات مواعلاتی، بهداشت، امور فرهنگی، آموزشی و رفاهی از اشخاص حقیقی و حقوقی

ساکن منطقه عوارض اخذ نماید.

ماده ۱۴ - صدور مجوز برای انجام هر نوع فعالیت اقتصادی مجاز، ایجاد بنا و تاسیسات و تعدی به انواع مشاغل توسط اشخاص حقیقی و حقوقی، در مورد مشاغلی که متعدی مستقیم ندارند در محدوده منطقه فقط در اختیار سازمان می باشد.

ماده ۱۵ - مقررات مربوط به اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تامین اجتماعی و صدور روایید ویژه برای مناطق به موجب آئین نامه های خواهد بود که پس از تایید شورای عالی بتمویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۶ - اشخاص حقیقی و حقوقی که در منطقه به انواع فعالیت های اقتصادی اشتغال دارند، نسبت به هر نوع فعالیت اقتصادی در منطقه آزاد از تاریخ بهره برداری مندرج در مجوز به مدت پانزده سال از پرداخت مالیات بر درآمد و دارایی موضوع قانون مالیات های مستقیم معاف خواهند بود و پس از انقضاء پانزده سال تابع مقررات ویژه مالیاتی خواهند بود که به پیشنهاد شورای عالی و تمویب دولت به مجلس شورای اسلامی تقدیم خواهد شد.

ماده ۱۷ - مبادلات بازرگانی مناطق با خارج از کشور پس از ثبت گمرکی از شمول مقررات صادرات و واردات مستثنی هستند و مقررات صدور و ورود کالا و تشریفات گمرکی در محدوده هر منطقه توسط شورای عالی تهیه و بتمویب هیات وزیران خواهد رسید. مبادلات بازرگانی مناطق با سایر نقاط کشور اعم از مافری و تجاری تابع مقررات عمومی صادرات و واردات کشور می باشد.

ماده ۱۸ - واردات کالای تولید شده در منطقه آزاد به سایر نقاط کشور، تا حد ارزش افزوده در آن منطقه با تمویب شورای عالی از پرداخت تمام یا قسمتی از حقوق گمرکی و سود بازرگانی معاف می باشند.

ماده ۱۹ - ورود کالاهایی که تمام یا بخشی از مواد اولیه آن از داخل کشور تامین و در منطقه آزاد تولید می شود از تمام یا بخشی (متناسباً) از حقوق گمرکی و سود بازرگانی مربوط به مواد اولیه داخلی معاف خواهند بود.

ماده ۲۰ - کالاهایی که برای بکارگیری و مصرف در منطقه از داخل کشور به مناطق حمل می‌گردند، از سوار نقل و انتقال داخلی کشور است ولی صادرات آنها از منطقه به خارج تابع مقررات عمومی صادرات و واردات خواهد بود.

ماده ۲۱ - ضوابط عملیات و معاملات پولی و بانکی در مناطق توسط شورای پول و اعتبار بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران طی مدت سه ماه پس از تصویب این قانون با هدف حفظ امکانات رقابتی منطقه در مقابل مناطق آزاد سایر کشورها تهیه می‌گردد و توسط هر منطقه اجرا می‌شود.

ماده ۲۲ - سازمان می‌تواند برای اجرای طرحهای زیربنایی و تولیدی در قالب برنامه و بودجه معوب خود نسبت به تامین و تضمین اعتبار از منابع داخلی و خارجی با تصویب شورای عالی اقدام نماید. بازپرداخت این اعتبارات فقط از محل درآمدهای سازمان انجام خواهد شد.

ماده ۲۳ - ورود و خروج سرمایه و سود حاصل از فعالیتهای اقتصادی در هر منطقه، آزاد می‌باشد. مقررات لازم برای جلب و حمایت سرمایه‌گذاری در هر منطقه و چگونگی و میزان مشارکت خارجی در فعالیتهای هر منطقه توسط شورای عالی تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۴ - سازمان هر منطقه می‌تواند با تصویب شورای عالی و از محل داراییهای خود یا از طریق عقد قرارداد با بانکها و موسسات اعتباری و شرکتهای بیمه نسبت به تضمین سرمایه‌های خارجی در مقابل خسارات ناشی از سلب مالکیت و ملی شدن تسهیلات مندرج در قراردادهای مربوطه اقدام نماید.

ماده ۲۵ - ثبت شرکتهای و مالکیتهای صنعتی و معدنی، همچنین ثبت کشتیها، شناورها و هواپیماها در هر منطقه، توسط سازمان آن منطقه با رعایت اصل هشتاد و یکم قانون اساسی طبق ضوابط معوب شورای عالی انجام می‌شود.

ماده ۲۶ - سازمان می‌تواند در مرحلهای لازم دفتر نمایندگی تاسیس نماید.

ماده ۲۷ - نحوه استفاده از زمین و منابع ملی و ترتیب

فروش یا اجاره آن به اتباع کشور در محدوده هر منطقه که در مالکیت دولت باشد طبق مقررات مصوب شورای عالی و با رعایت برنامه‌های عمرانی هر منطقه تعیین می‌گردد.

سازمان هر منطقه مسوول اجرای مقررات مربوط خواهد بود.

تبصره ۱ - اجاره زمین به اتباع خارجی مجاز و فروش آن مطلقاً ممنوع است.

تبصره ۲ - ساکنین ایرانی جزائر موضوع مناطق آزاد همانند سایر نقاط کشور دارای کلیه حقوق مالکیت عرصه و اعیان می‌باشند. سازمان ثبت اسناد و املاک مکلف است برابر قوانین و مقررات سند مالکیت بنام اشخاص صادر نمایند.

ماده ۲۸ - اعضای موضوع ماده ۵ این قانون، رئیس و مدیران سازمان هر منطقه، مدیران عامل و اعضای هیات مدیره شرکتهای تابعه، کلیه وزراء و روسای سازمانهای دولتی، روسای قوه قضائیه و دیوانعالی کشور و دیوان عدالت اداری، دادستان کل کشور، رئیس سازمان بازرسی کل کشور و معاونان و مشاوران آنان و نمایندگان مجلس، استانداران، شهرداران و معاونان ایشان مجاز به داشتن سهام در شرکتهایی که توسط سازمان هر منطقه ایجاد می‌شود و همچنین شرکتهای خصوصی که در محدوده منطقه فعالیت دارند نمی‌باشند.

ماده ۲۹ - آئین‌نامه‌های اجرایی این قانون توسط شورای عالی تهیه و تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

لایحه فوق مشتمل بر ۲۹ ماده و ۹ تبصره در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ سی و یکم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است. ب.

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی